

Vantaan Luontokoulun toimintasuunnitelma 2016

Vantaan luontokoulu on toiminut 25 vuotta

Vantaan luontokoulun 26. vuosi tulee olemaan jälleen monipuolinen. Maailman vanhin suomenkielinen luontokoulu pääsee 25 vuoden ikään. Tätä on syytä pienimuotoisesti juhlistaa. Asiakkaat juhlistivat luontokoulua jo palveluiden kysynnällä: edellisenä vuonna kummiluokaksi haki 68 luokkaa, ja kevään yksittäisiin opetuspäiviin on tullut jo paljon tiedusteluja. Uuden opetussuunnitelman painotukset lisäävät kysyntää jatkossakin. Myös kursseille on ollut jo hyvin tulijoita. Kummiluokkien ja yksittäisten luontokoulupäivien opetuspäiviä on yhteensä noin 135-140 vuodessa. Opetusryhmistä, kursseista ja muusta toiminnasta tulee yhteensä noin 3500-4000 kävijää. Pienet taloudelliset resurssit ja taloudellisen venymisen riskit tekevät sen, että kävijämäärien kasvatus ei ole mahdollista nykyisin resurssein.

Luontokoulun tukikohtana toimiva vanha kyläkoulu, Sottungsby småskola, täytti 110 vuotta viime syksynä. Tätä voidaan juhlia pienimuotoisesti luontokoulun juhlan yhteydessä, järjestelyt ja ajan kohta katsotaan vielä tarkemmin mahdollisten yhteistyökumppanien kanssa. Kiinteistöä omistavan nuorisoseuran kanssa tutkitaan mahdollisuutta uudistaa lämmitysjärjestelmää taloudellisempaan ja ympäristöystävällisempään suuntaan. Tähän tarvitaan tukia esim. maaseudun kehittämisohjelmasta. Pientä korjausta ja uudistusta kiinteistössä tehdään talouden ja muiden resurssien puitteissa.

Ruotsinkielisen opetuksen kehittämiseen tehdään pieni hanke, anotaan rahaa säätiöiltä ruotsinkielisen materiaalin kääntämiseen ja tuotantoon.

WWW-sivujen uudistus tehtiin viime vuonna, jatketaan 2016 aikana sivustoa täydentämällä ja mm. mobiili- laitteisiin skaalautuvuutta kehitetään taloudellisten resurssien puitteissa. Pienimuotoisia hankintoja tehdään opetusvälineisiin ja toimistoon.

Pääkaupunkiseudun luontokoulujen yhteistyö kursseissa jatkuu, Vantaan luontokoulu on yhteisen esitteen toimitusvuorossa. Yhteistyötä Metsähallituksen kanssa jatketaan Sipoonkorven luonto-opetuksen kehittämiseksi, Metsähallituksen panostuksen salliessa. Hakunilasta Sipoonkorpeen vievän kävelyreittein linjaukset tarkentuvat alkuvuonna. Reitti lisää kulkemisen turvallisuutta alueella, mutta muuttaa toisaalta monelle tärkeää perinnemaisemaa.

Vantaan linjauudistuksessa heikentyneet yhteydet Tikkurilaan vaativat varmasti seurantaa jatkosakin. Kiitos vantaalaisten HSL:n hallituksen jäsenten, kolme linjan 711 vuoroista kulkee Sotungin kautta ja mahdollistaa myös Länsi- ja Pohjois-Vantaalta tuleville luontokoulun palvelujen käytön.

1. Luontokoulun tavoitteet ja toimintamuodot

Luontokoulu järjestää kouluille ja päiväkodeille ympäristökasvatusta ja luonto-opetusta, mahdollistaen omia kokemuksia metsästä ja suomalaisesta luonnosta. Luontokoulu lisää oppilaiden ja opettajien lajintuntemustaitoja, luo ymmärrystä siitä miten luonto toimii sekä antaa positiivisia elämyksiä ja edistää ympäristövastuullisuutta.

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät tukevat perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja edistävät luokan ulkopuolisten oppimisympäristöjen käyttämistä. Luontokouluopetus on lähtökohdiltaan monialaista ja ilmiökeskeistä ja oppijalla on aktiivinen rooli. Tavoitteidensa saavuttamiseksi luontokoulu järjestää kummiluokkaopetusta, kurssitoimintaa, saturetkiä, yksittäisiä luontokoulupäiviä ja muita retkiä, sekä tarvittaessa muita toimintamuotoja. Uudet opetussuunnitelmat siirtävät opetusta mm. luontokoulutoiminnan tyyppiseen koulun ulkopuoliseen oppimisympäristöön.

Kummiluokkatoiminta

Kummiluokkatoiminnan kohteena on sekä osallistuva oppilasryhmä että ryhmän opettaja tai varhaiskasvattaja. Kummiluokaksi valittu ryhmä saa lukuvuoden aikana neljä ohjattua luontokoulupäivää luontokoululla tai sen lähimaastoissa. Kummiluukkien opettajille järjestetään ennen opetuskertoja tapaamisia, joissa käydään läpi opetuskertaa, aiheeseen valmistautumista ja miten asiaa voi jatkaa jälkikäteen koulussa tai päiväkodissa.

Kummiluokkaopettajien kokonaiskuvaa opetuksen tavoitteista ja asiakokonaisuuksista vahvistetaan sekä rohkaistaan käyttämään opittuja taitoja ja lähiympäristöä opetuksessa myös tulevina vuosina. Tätä tuetaan järjestämällä kummiopettajille koulutusta luontokoululla ja antamalla myös kirjallista informaatiota. Myös luontokoulupäivien käytännöistä sekä aiheisiin valmistautumisesta ja syventämisestä oppilaiden kanssa annetaan materiaalia.

Vantaan luontokoulussa kummiluokkatoiminta on koettu hyväksi ja kokonaisvaltaiseksi tavaksi ympäristökasvatuksen toteuttamisessa, josta on haettu mallia myös uusia luontokouluja eri puolille Suomea perustettaessa. Helsingin yliopiston tutkimushankkeessa Oppimisen sillat, joka jatkui Koulu kaikkialla hankkeena, on ollut kummiluokkatoiminta tutkimuskohteena. Vaikka tällä menetelmällä voidaan ottaa yksittäisiä luokkia vuosittain vähemmän kuin kertaluonteisilla käynneillä, saadaan menetelmällä laadukkaampaa ja pitkävaikutteisempaa opetusta, kuin mitä kertakäynneillä saavutettaisiin.

Kummiluokkavuoden aikana neljän luontokoulukäynnin lisäksi oppilaat valmistautuvat vierailuihin ennakkotehtävien avulla ja jatkavat aihetta koulussa luontokouluvierailun jälkeen. Näin oppimisesta tulee kertaluonteisen vierailun asemasta prosessi, jolloin varsinaisena luontokoulupäivänä voidaan keskittyä luontokouluohjelmaan ja oikean luonnon havainnointiin ja sen tarjoamiin elämyksiin ja jatkaa aiheen työstämistä ja kertaamista omassa koulussa. Usean vierailun aikana oppilaat ja opettajat myös vähitellen omaksuvat uudenlaisen, totutusta luokkatyöskentelystä poikkeavan työskentelytavan. Menetelmä tukee hyvin myös oppimisen kaikkiallisuuden käsitystä ja opetuksen järjestämistä luokkahuoneen ulkopuolella.

Kummiluokkatoimintaa kehitetään opettajilta saadun palautteen pohjalta. Keväällä viimeisen kummiluokkakerran jälkeen tullaan jälleen keräämään laajahko kirjallinen palaute kaikilta mukana olleilta opettajilta. Lisäksi kehittämistä tukevat erilaiset tutkimukset, joissa kummiluokkatoiminta on ollut tutkimuksen kohteena. Tekeillä on pro gradu-työ luontokoulutoiminnasta.

Kevätlukukaudella kummiluokkina jatkavat syksyllä aloittaneet 17 ryhmää. Lukuvuoden 2016–2017 kummiluokkahausta kerrotaan kouluihin ja päiväkodeihin keväällä ja syksyllä toimitettavalla hakemuksella ja [www-sivuilla](http://www.sivuilla). Hakuaikaa on 23.8. saakka. Valituilla luokilla on neljä opetuspäivää, kaksi syksyllä ja kaksi keväällä. Lisäksi opettajille järjestetään 3-4 koulutustilaisuutta. Tavoitteena on, että opettajat voivat liittää koulutukset niin kutsutuiksi veso- koulutuksiksi. Ryhmiä opetetaan lähes aina kahdella opettajalla, jotta ryhmää voidaan jakaa ja opetuksen tavoitteet toteuttaa. Varsinkin suuret ryhmät ja erityisoppilaat hyötyvät tästä.

Kummiluokkatoimintaa järjestetään myös ruotsinkielisenä käytettävissä olevien varojen ja henkilöiden mahdollistaessa. Kummiluokkahausta tiedotetaan edellä mainituilla tavoilla myös ruotsiksi. Keväällä 2016 on kaksi ruotsinkielistä ryhmää kummiluokkana. Syksyn 2016 ruotsinkielisten ryhmien määrä riippuu taloudellisesta tilanteesta ja opettajan saamisesta, sillä opetukseen palkataan äidinkieleltään ruotsinkielinen luontokouluopettaja. Tällä hetkellä tilanne on hyvä. Keväällä kausityöntekijänä toimiva Mikaela Granqvist on todennäköisesti käytettävissä myös syksyllä kummiluokkaopetukseen.

Luontokoulun opetusmateriaali ja ohjeet opettajille ovat suurimmaksi osaksi suomenkielisiä. Jotta Vantaan luontokoulu voisi paremmin palvella ruotsinkielisiä opettajia ja opetusryhmiä, haetaan 2016 säätiöltä tukea opetusmateriaalien kääntämiseen ruotsiksi ja ruotsinkielisen opetuksen kehittämiseen.

Kummiluokkaopetus on vantaalaisille kouluille ja päiväkodeille maksutonta.

Yksittäiset luontokoulupäivät

Luontokoulupäiviä tullaan jälleen järjestämään myös muille kuin kummiluokkina oleville vantaalaisille koulu- ja päiväkotiryhmille. Huhti- ja toukokuulle ja mahdollisesti elokuulle palkataan kausityöntekijä, jotta kummiluokkien kauemmaksi suuntautuvina retkipäivinä ja muina mahdollisina päivinä voidaan järjestää ohjattuja opetuspäiviä mahdollisimman monille joko luontokoulun lähimetsässä tai muissa hyvissä retkikohteissa.

Päiväkotijäsenille ja 1.-2.-luokkalaisille tarjotaan ensisijaisesti niin kutsuttuja saturetkiä, joilla luontoa tutkitaan tarinan avulla. Isommille koululaisille tarjotaan ensisijaisesti luontokoulupäiviä Si-

poonkorven lähikohteisiin, kuten Kalkkuruukin ja Storträskin ympäristöön. Kaikki retket ovat toiminnallisia ja tukevat koulujen ja päiväkotien opetussuunnitelmia. Retket ovat vantaalaisille koulu- ja päiväkotiryhmille maksuttomia. Opetusta pyritään järjestämään 60-70 ryhmälle taloudellisen tilanteen ja ohjaajien resurssien mukaan. Osa ryhmistä on ruotsinkielisiä, 2016 kausityöntekijä on äidinkieleltään ruotsinkielinen. Tämä on eduksi, sillä Vantaan ruotsinkieliset koulut ovat olleet ahkeria luontokoulun palvelujen käyttäjiä. Myös englanninkielisiä ryhmiä on vuosittain.

Kurssit

Kurssien kohderyhmänä ovat Vantaan ja koko pääkaupunkiseudun opettajat ja päiväkotien henkilökunta, muut ympäristökasvattajat ja myös luonnosta kiinnostuneet pääkaupunkiseudun asukkaat. Lyhyet kurssit ovat maksuttomia. Kevään 2016 kurssit ovat:

- Talviluonto oppimisympäristönä 19.1.
- Luokasta luontoon- eheyttävää oppimista lähiluonnossa 19.3.
- Ilmiöpohjainen oppiminen metsässä design-suuntautuneella pedagogiikalla (Case forest) 23.-24.4.
- Ötökkäkurssi 9.5
- Villiä ruokaa lautasella- yrtti- ja villivihanneskurssi 17.5.
-

Syyslukukauden 2016 kurssiaikataulu täsmennetään maaliskuun vaihteessa. Lisäksi järjestetään Vihreä lippu- kurssitoimintaa paikallisille toimijoille, mikäli tarpeita ja kysyntää on.

Kysynnän mukaan voidaan järjestää 3-4 ympäristö- ja luontokasvatusaiheista tilauskurssia opetus- ja varhaiskasvatushenkilöstölle. Tilauskurssit ovat maksullisia, vantaalaisille päiväkodeille ja kouluille ne hinnoitellaan kohtuulliseksi kuluiltaan.

Kursseissa tehdään yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun luontokoulujen kanssa ja muiden toimijoiden, kuten Suomen Ladun ja Suomen metsäyhdistyksen kanssa. Tavoitteena on kursseille pääseminen yli kuntarajojen ja laajempi tarjonta. Kurssitarjontaan tehdään kysynnän mukaan tarvittaessa myös muutoksia. Pääkaupunkiseudun luontokoulut julkaisevat myös yhteisen kurssiesitteen lukuvuoden kursseista, joka jaetaan elokuussa alueen kaikille kouluille ja päiväkodeille.

Lisäksi opettajille ja päiväkotihenkilökunnalle järjestetään mahdollisuuksien mukaan myös muiden tahojen kanssa yhteistyössä luontokoulun tavoitteita tukevaa toimintaa ja kursseja.

Vihreä Lippu

Vihreä Lippu on päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kestävä kehityksen ohjelma ja se on osa kansainvälistä Eco-Schools –ohjelmaa. Vihreän lipun pääkoordinaattori on Suomen ympäristökasvatuksen seura. Vantaan luontokoulu toimii Vantaalla Vihreä lippu- ohjelman alueellisena edistäjänä ja resurssiensa mukaan koulujen ja päiväkotien Vihreä lippu- ohjelmien tukena. Vihreä lippu- kursseja järjestetään ensisijaisesti kohdennettuina toimintaa aloittaville ja ohjelmassa mukana oleville kouluille ja päiväkodeille. Kaikille avoimia Vihreä lippu-kursseja ja ohjelmaa tukevia tapahtumia järjestetään yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen kanssa.

Yhteistyö: Vantaan kaupunki, Sillanrakentajat, yliopisto

Vantaan kaupungin ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä Vyyhti edistää ympäristökasvatusta Vantaalla. Ryhmään kuuluu Vantaan luontokoulu ja edustajat Vantaan sivistystoimesta, ympäristökeskuksesta ja Variasta, sekä Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksesta. Yhteistyö jatkuu myös vuonna 2016.

Pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen yhteistyöryhmän, Sillanrakentajien, yhteistyötä jatketaan niin kaupunkien yhteisten tavoitteiden mukaisesti kuin myös tiedonkulun ja synergian edistämiseksi. Lisäksi pääkaupunkiseudun ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä Pääsky kokoontuu kahdesti vuodessa.

Pitkäaikainen kurssiyhteistyö luontokoulujen välillä jatkuu ja aiempien vuosien tapaan tehdään yhteinen ammattilaisen taivuttama vihko, johon kootaan kaikkein pääkaupunkiseudun luontokoulujen kurssit. Tämän toivotaan lisäävän innostusta ja kiinnostusta ympäristökasvatukseen. Vantaan luontokoulu on esitteen toimitusvuorossa vuonna 2016.

Syksyllä 2015 kasvatustieteen opiskelija aloitti pro gradu -työn tekemisen aiheenaan ”Luontokoulu varhaiskasvatuksen oppimisympäristönä”. Vantaan luontokoulun aloitteesta syntynyt yhteistyö opettajankoulutuslaitoksen kanssa jatkuu myös vuonna 2016 ja suunnitteilla on koulutuspäivä opettajaopiskelijoille syksyllä. Alustavasti on myös sovittu kurssiyhteistyöstä Luma -keskuksen kanssa, jonka myötä pyritään saamaan Vantaalle koulutusta tieto- ja viestintäteknologian käytöstä maasto-opetuksessa.

Luontokoulun vuokraaminen ulkopuolisille

Luontokoulun tilat ovat kursseja, kokouksia ym. järjestävien tahojen vuokrattavissa niinä päivinä tai aikoina, jona luontokoululla ei ole omaa toimintaa. Juhlatilaisuuksiin tilaa vuokrataan harkinnanvaraisesti, sillä vuokrausajana luontokoululla ei ole henkilökuntaa valvomassa tilaisuuksia.

Ulkopuolisilta peritään vuokraa tilojen käytöstä. Vuokraus aiheuttaa kiinteistökuluja sekä vie opettajien työaikaa järjestelyjen lisäksi siivouksena ja korjauksina, joten vuokrasta voidaan vapauttaa vain erityisistä syistä, lähinnä luontokoulua taloudellisesti tukeneita. Luontokouluopettajat voivat myöntää alennuksia luontokoulua vuokrattaessa tarkoituksiin, jotka ovat luontokoulun tavoitteiden mukaisia, ensisijaisesti lasten ympäristökasvatukseen vantaalaisille lapsille.

Liikunnan, retkeilyn ja hyvinvoinnin edistäminen

Luontokoulu edistää lasten ulkoliikuntaa totuttamalla lapset liikkumaan metsässä ja muissa vaihtelevissa maastoissa. Liikunnallisuuden edistäminen on muutenkin mukana luontokoulun toiminnassa, sillä luontokoulun opetuksessa ja kursseilla liikutaan luonnossa ja opitaan liikunnallisia leikkejä.

Retkeilytaitoihin kiinnitetään huomioita, vaatetuksesta alkaen. Suomalaisiin vaihteleviin sääilmiöihin opastetaan oikeanlaisella pukeutumisella, jolloin luonnossa olosta voi nauttia joka säällä. Moni lapsi paistaa elämänsä ensimmäisen makkaran ja vuolee ensimmäisen kiehisensä luontokoulun retkellä. Hyvillä kokemuksilla retkeilystä innostetaan lapsia ja nuoria omatoimiseen liikkumiseen

luonnossa jatkossakin.

Luonnonympäristön on useissa tutkimuksissa todettu edistävän monella tavoin terveyttä ja hyvinvointia. Luonnossa oleminen mm. vähentää stressiä, alentaa verenpainetta, ehkäisee allergioita, rauhoittaa ja vahvistaa elimistön vastustuskykyä. Luontokoulussa opetus tapahtuu lähes kokonaan erilaisissa luontokohteissa, jolloin myös hyvinvointivaikutukset ovat todennäköisiä. Lisäksi toiminnalliset ohjelmat luonnossa tukevat hyvin myös erityisoppilaiden opiskelua.

Muut toimintamuodot

Luontokoulu hankki Kehu/kaupunkirahoilla käyttöönsä vuonna 2009 30 kpl kiikareita ja 2 kpl kaukoputkia, joita koulu- ja päiväkotiryhmät voivat lainata omien retkiensä käyttöön. Lisäksi luontokoulu lainaa luoppeja ja maastomikroskoopin.

2. Luontokoulun toimintaympäristö ja tie- ja bussiyhteydet

Vantaan luontokoulu toimii opetuksen ja retkeilyn kannalta erinomaisessa paikassa Ojangon met-
sän reunassa ja Sipoonkorven kansallispuistosta kävelymatkan päässä.

Sipoonkorven kansallispuisto perustettiin vuonna 2011. Reittejä tullaan kehittämään ja luontokoulu tulee olemaan tässä mukana. Lyhyempi ja turvallisempi Storträsk-lammelle reitti on maanomistajan hyvän tahdon varassa. Osana kansallispuiston ja kaupungin yhteistyötä on suunniteltu reittiä Hakunilan urheilupuistosta Sipoonkorpeen. Reitti tukisi hyvin toteutettuna myös luontokoululle tulevien koululaisten ja päiväkotiryhmien turvallista kulkua. Sotungintie on kapea ilman jalkakäytävää ja pyörätietä ja maaseutumaisesta ulkonäöstä johtuen ajonopeudet ovat korkeita. Luontokoulu on yhdessä Sotungin kyläyhdistyksen suunnittelun ohjausryhmässä edustamassa omaa ja paikallista näkemystä. Suuri osa kylästä tukee uutta reittiä, osa on voimakkaasti vastaan katsoen muutoksen perinnemaisemassa merkittäväksi haitaksi.

Vantaan luontokoulua palvelevat liikenneyhteydet ovat aiempaa niukemmat. Linja 711 Tikkurilasta kulkee vuorona 711K kerran aamussa ja kaksi kertaa iltapäivässä kierroksen Sotunkiin tammikuussa saadun tiedon mukaan. Tämä on Vantaalaisten HSL:n hallituksen jäsenten ansiota, jotka luontokoulun yhteydenoton jälkeen saivat yhteyksiä vaativan päätöksen hallituksessa. Yhteys on tärkeä, esim. Rajatorpan koulusta lähdetään jo klo 7.45 Vantaan luontokouluun, perillä ollaan 9.30.

3. Luontokoulun hallinto, henkilöstö ja talous

Vantaan luontokoulua ylläpitää luontokoulun perustaja Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry, aiemmin Vantaan ympäristöyhdistys ry. Luontokoulun rahoitus tulee Vantaan sivistystoimesta. Lisäksi pientä tuloa on kurssitoiminnasta, jolla katetaan mm. yhteisen kurssiesitteen kulu, sekä tilan vuokrauksesta ja opetusväline- ja opasmyynnistä. Myös ylläpitäjä on tukenut luontokoulua sunnuntaitapahtumien tuotolla ja poikkeustilanteissa enemmänkin luontokoulua.

Luontokoululla on kaksi vakinaista työntekijää. Kevään ja alkusyksyn saturetkiä ja yksittäisiä luontokoulupäiviä ohjaa kausityöntekijä, 2016 kausityöntekijä on Mikaela Granqvist. Retkien ohjauk-

sessä käytetään tarvittaessa myös tuntityöntekijöitä taloudellisten resurssien mukaan.

Työterveydenhuolto on hyvä jälleen kilpailuttaa. Hinnan ja laadun lisäksi kilpailutuksessa huomioidaan yhtiön veronmaksu, sillä työterveyteen käytetään yhteiskunnan varoja. Kilpailutuksessa tulee olla kuitenkin useita todellisia vaihtoehtoja. Työhyvinvointiin panostetaan, liikuntaseteli/vastaavia käytetään ja vuodessa on vähintään yksi työhyvinvointipäivä.

Henkilö- ja vapaaehtoisresurssit, luontokoulusunnuntait

Vastaavana luontokoulunopettajana ja luontokoulun toiminnanjohtajana toimii Olli Viding ja toisena opettajana Katja Lembidakis. Olli Viding on 7-tuntinen, Katja Lembidakis 6,5-tuntinen. Katja Lembidakis palaa 7-tuntiseksi jatkossa työsopimuksen mukaan. Tuntityössä ja kursseilla on vaihtuvaa henkilökuntaa. Lisäksi pyritään saamaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelijoita opetus-
sesonkien ajaksi.

Vantaan ympäristöyhdistyksen hallitus toimii vahvana taustatukena vahvistaen vuosittain luontokoulun toimintasuunnitelman ja budjetin ja ottaa kantaa merkittäviin luontokoulua koskeviin päätöksiin, sekä toimien tarvittaessa luontokoulun tukena. Luontokoulun taloudenhoitajana toimii yhdistyksen taloudenhoitaja Pirkko Kara pientä korvausta vastaan.

Luontokouluopettajat vastaavat luontokoulun toiminnasta. Luontokouluopettajat hoitavat kummi-
luokkaopetuksen lisäksi muun opetuksen, kurssitoiminnan ja tilauskurssien järjestämisen, tiedotuksen, siivouksen, puusepäntyöt, pienet korjaukset, www-sivut ja atk-tuen, vuorollaan kurssiesitteen toimittamisen ja pääosan laskutuksesta. Sekä muun toiminnan taustatueksi tarvittavan työn.

Taloudessa luontokoulu huolehtii kurssien ja tarvikemyynnin, sekä PKS-luontokoulujen kurssiesitteen ym. laskutuksista, sekä talousarviostaan ja talouden seurannasta. Pirkko Kara hoitaa kirjanpidon, laskutuksen avustuksista, ja palkanmaksun ja työnantajan taloudelliset velvollisuudet pienellä korvauksella ja hyvin. Lisäksi hän huolehtii luontokoulun ja ympäristöyhdistyksen kokonaistaloudesta ja raportoi taloustilanteesta. Tämä on erittäin merkittävä tuki luontokoulun toiminnalle.

Nuorisoseura puhdistaa talkootyönä/pienellä korvauksella suurempien lumisateiden jälkeen myös luontokoulun pihan. Luontokoululle ja nuorisoseuralle vievää tietä ylläpitävät naapuritalon asukkaat. Nuorisoseuran aktiiveilta toivotaan jatkossakin korvauksetonta konsultaatiota kiinteistöiedoissa ja taidoissa.

Vantaan luontokoulua ylläpitävä Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys asettaa vuosittain luontokoulua tukevan luontokoulutyöryhmän. Luontokoulutyöryhmä kokoontuu tarvittaessa ja tukee luontokoulun opettajien työtä.

Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys järjestää vapaaehtoisvoimin Vantaan luontokoululla kaikille avoimia luontokoulusunnuntai-tapahtumia useita kertoja vuodessa. Pääjärjestäjä on Minerva Schultz, mukana on myös paljon yhdistyksen hallituksen jäseniä.

Luontokoulunopettajien tapaamiset, muu koulutus ja toiminnan kehittäminen

Luontokoulunopettajat tulevat osallistumaan valtakunnalliseen luontokoulunopettajien tapaamiseen keväällä Helsingissä ja toiseen tapaamiseen syksyllä. Luontokouluopettaja Olli Viding osallistuu Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton toimintaan ohjausryhmän puheenjohtajana/jäsenenä.

Vakinainen henkilökunta pitää yllä ensiaputaitojaan ja päivittää turvallisuussuunnitelmiaan eri retkikohteisiin. Tavoitteena on myös, että vakinaiset opettajat suorittavat hygieniapassin. Myös muuhun koulutukseen, mm. atk osaamisen täydennyskoulutukseen, osallistutaan tarpeiden ja resurssien mahdollistaessa.

Luontokoulu kerää kaikesta toiminnastaan käyttäjiltä kirjallista palautetta, jonka avulla toimintaa kehitetään vastaamaan mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita. Kummiluokkatoiminnasta kerätty palaute lukuvuoden päätteeksi on varsin laaja. Yksittäisistä luontokoulupäivistä ja kummiluokkatoiminnasta kerätystä palautteesta laaditaan yhteenvedot, jotka toimitetaan sivistysvirastoon.

Vantaan luontokoulu osallistuu vuonna 2016 Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton määrittelemään auditointiin. Auditoinnin tarkoituksena on kehittää ja varmistaa luontokoulujen toiminnan laatua. Vantaan luontokoulun auditointikumppaneina ovat Porvoon luontokoulu ja Naturskolan Uttern Siuntiosta. Edellisen kerran luontokoulua on auditoitu vuosina 2009 ja 2010 pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen auditointihankkeessa.

Luontokoulu seuraa uuden valtakunnallisen perusopetussuunnitelman etenemistä, kommentoi suunnitelmaa ja kehittää omaa toimintaansa vastaamaan tätä sekä Vantaan perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa. Luontokoulu toimii tarvittaessa yhteistyökumppanina sivistystoimelle ja kouluille opetussuunnitelmia kehitettäessä.

Tiedotus, www-sivut

Luontokoulu kertoo toiminnastaan Vantaan kouluille ja päiväkodeille keskitetysti sähköpostitse ja Eduvantaa-sivuilla, luontokoulun kotisivuilla. Kursseista, luontokoulupäivistä ja kummiluokkahausta lähetetään tiedotteet suoraan kouluille ja päiväkodeille. Kursseista tiedotetaan myös pääkaupunkiseudun luontokoulujen yhteisessä kurssiesitteessä. Luontokoulun toiminnasta tiedotetaan yleisölle myös muissa kanavissa toiminnan niin vaatiessa tai sopivan tilaisuuden tullessa.

Luontokoulun www-sivujen on uudistettu edellisen vuoden aikana. Tänä vuonna on tarkoitus jatkaa työtä, lisätä sivujen kattavuutta ja sisältöä ja mahdollistaa myös sivujen skaalautuvuus mobiililaitteille. Kulut olivat yhteensä noin 1000 €, josta viimeiset 300 € toteutuvat vuonna 2016.

Kiinteistö

Luontokoulu toimii satakymmenvuotiaassa vanhassa kansakoulussa, entisessä Sottungsby småskolassa. Kiinteistö toimii opetuksen osana tutustuttaen vantaalaiset lapset juuriinsa ja suomalaiseen elämäntapaan ja historiaan. Kiinteistöä oli kansakoulutoiminnan lakattua ylläpitänyt talkootyöllä kiinteistön omistaja Sotungin nuorisoseura, Sottungsby Ungdomsförening, ja kiinteistön on kun-

nostanut asumattomien vuosien jälkeen luontokoulukäyttöön Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys. Koska luontokoulu ei nykyisen sopimuskautensa aikana maksa varsinaista vuokraa ja vuokraisäntänä toimiva nuorisoseura tarvitsee vapaaehtoistyöresurssinsa nuorisoseurantalon kunnostukseen, tulee luontokoulu myös aktiivisesti osallistumaan luontokoulun kiinteistön ylläpitoon. Pienempiä korjaustöitä tehdään itse tai teetetään ulkopuolisilla tarpeen vaatiessa.

Vuoden 2016-2017 tavoitteena kiinteistössä on katon huolto, vesipiste eteiseen, kaapinovien asennus keittiöön ja kaappien muu parannus, sekä pieniä toiminnallisia parannuksia. Mikäli katon pinnan vaalennut muovitus ei ole poistettavissa ja pinta huollettavissa talkootyönä, tarvitaan erillistä rahoitusta katon uusimiseen.

Isompana hankkeena on luontokoululla ja kiinteistön omistajalla nuorisoseuralla tavoite parantaa luontokoulun ja nuorisoseuran talojen kiinteistöjen energiatehokkuutta ympäristön ja talouden parantamiseksi. Seurataan uutta EU-ohjelmakautta ja haetaan tukea maaseudun kehittämishankkeiden kautta, sekä mahdollisilta muilta sopivilta tahoilta.

Hankinnat

Vuonna 2016 uusitaan toimistossa modeemi-wlan-tukiasemayhdistelmä (tai hankitaan erilliset), varmistusta hoitava verkkokovalevy ja mahdollisesti toinen kannettava. Käytettynä hankituista työtuoleista osa on myös käyttöikänsä lopussa. Taloudenhoitajan työasema on pitkään selvinnyt, uusitaan, jos vikaantuu. Vesipiste eteiseen on edelleen hankintalistalla. Muuta laitteistoa, välineistöä ja kalustetta uusitaan talouden sallimissa rajoissa. Koko talousarvio toimiston ja keittiön hankintoihin sisältäen käyttötarvikkeet, ohjelmalisenssit ym. on 2500 €. Kummiluokkien välinehankintoihin ja käyttötarvikkeisiin ym. on varattu 1400 €. Välineistöä tehdään suureksi osaksi itse.

Talous

Vantaan sivistystoimi on myöntänyt Vantaan Ympäristöyhdistykselle vuotta 2016 varten 116 300 euron avustuksen luontokoulutoimintaan. Luontokoulun kurssveja tukee opintokeskus Visio. Lähinnä tilauskurssien katteella on voitu maksaa Vantaan osuus pääkaupunkiseudun luontokoulujen kurssiesitteestä. Lisäksi peritään maksua tilan vuokraamisesta ulkopuolisille sekä alennetulla vuokralla kohderyhmille. Pienimuotoista luuppi- ja opaskirjamyyntiä jatketaan. Myynti on ensisijaisesti palvelutoimintaa, tuo kuitenkin myös pientä katetta. Yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja kireästä markkinatilanteesta johtuen nykyinenkin myyntivolyymi on tiukassa.

Vuonna 2016 talous on normaali eli saatu avustus ja muut tulot kattavat menot. Talous on tiukka, joten mahdollisiin tavanomaista suurempiin hankintoihin tai korjauksiin tulee yrittää hankkia hankerahaa tai muuta avustusta. Ylläpitäjä Suomen Luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on kiittävästi tukenut vaikeina aikoina luontokoulua. Tavoitteena on, että tuki on 2016 ensisijaisesti yhdistyksen ja luontokoulun varainhankinnan suuruinen.